

ת"פ 60121/03/21 - מדינת ישראל נגד מתן לביא

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 60121-03-21

ת"פ 48059-03-21

לפני	כבוד השופט דוד שאול גבאי ריכטר
בעניין:	המאשימה
	מדינת ישראל
	ע"י ב"כ עוה"ד מאיר לוברבאום
	מתביעות ירושלים
נגד	
הנאשם	מתן לביא
	ע"י ב"כ עוה"ד דוד הלוי

גזר דין

ניתן בשנית לאחר שהתיק הוחזר מבית המשפט המחוזי (עפ"ג 10472-09-22)

כתבי האישום בהם הודה הנאשם

1. הנאשם שלפניי הודה בשני כתבי אישום בביצוע עבירה של פציעה כשעברין מזוין, לפי סעיף 335(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (**החוק**) ובביצוע שתי עבירות של החזקת סכין, לפי סעיף 186(א) לחוק.
2. **התיק העיקרי ת"פ 60121-03-21, כתב אישום מתוקן** - מעובדות כתב האישום המתוקן עולה, כי ביום 23.3.2021 בשעת ערב מוקדמת הגיע הנאשם עם חבריו לרכוש בשר בקצבייה הנמצאת בתחנת דלק. החבורה נטלה בשרים, וכאשר התכוונה לשלם, לא בוצע כל התשלום בשל קושי באמצעי התשלום שהועבר. בעקבות זאת התגלע ויכוח בין הנאשם וחבריו לבין הקופאי, שגלש אל מחוץ לבית העסק ובחזרה אליו. אגב הוויכוח שהתלהט, נוצר מגע פיזי בין הנצים, כשמצד אחד הנאשם וחבריו, ומצד שני הקופאי ועובד במקום י"ע (**המתלונן**). שוטר שהיה במקום ניסה להרגיע את הרוחות. באותו זמן חברו של הנאשם ב' השליך מאפרה לכיוונו של המתלונן, ואילו אחיו של הנאשם (**האח**) היכה פעמיים את המתלונן באגרופים. בעיצומה של הקטטה, שלף הנאשם ממכנסיו סכין ודקר את המתלונן בבטנו. המתלונן נפל ובהמשך פונה בניידת טיפול נמרץ לבית החולים, כשהנאשם וחבורתו נמלטו מהמקום. בהגיעם לבית הנאשם, החליפו הנאשם וחבריו בגדים וביקשו לעזוב את המקום במונית לבית שמש כפי שהיה. בדרך ב' ירד בביתו ואילו הנאשם ואחיו המשיכו בנסיעה, עד

שנעצרו ע"י כוח משטרת. הפצעים שנגרמו למתלונן היו פצע דקירה בעומק 2 ס"מ בצד השמאלי-תחתון של הבטן, דימום עורקי פעיל בחלל הצֶפֶק. הפצעים הצריכו ניתוח ארוך.

3. **התיק המצורף ת"פ 48059-03-21, כתב אישום מקורי** - מעובדות כתב האישום המקורי עולה כי הנאשם החזיק בסכין בתוך מכנסיו באזור החלציים באזור שוק מחנה-יהודה, ביום 28.8.2020.

מהלך הדין

4. הנאשם נעצר לחקירה במסגרת התיק העיקרי ביום האירוע, 23.3.2021 וביום 29.4.2021 שוחרר למעצר בית מלא. בהמשך הוקלו התנאים כבר בחודש יוני, כשהתאפשר לנאשם לצאת לעבוד באופן מפקח (הערר על חלק זה של ההחלטה נדחה). יצוין, כי בתיק שלפני התרחש אירוע חריג שעה שהוגשו שני כתבי אישום מקבילים בגין אותו אירוע, הן לבית משפט זה והן לבית המשפט המחוזי, אך בסופו של דבר, בעקבות החלטת בית המחוזי ולאחר שמיעת הצדדים, דחיתי את בקשת המדינה לתקן את כתב האישום ולהעביר את התיק לבית המשפט המחוזי (החלטה מיום 10.5.2021). נוכח ההתנהלות האמורה ונוכח טעמים נוספים, הגיעו הצדדים להסדר טיעון ביום 27.10.2021, לפיו הנאשם הודה בשני כתבי האישום שפורטו לעיל, והמאשימה הגבילה עצמה לעתור לתקופת מאסר מרבית של 9 חודשים לריצוי בעבודות שירות. באותו מועד גם הוסכם להותיר את הנאשם בתנאי מעצר בית לילי. הנאשם נשלח לשירות המבחן לעריכת תסקיר וכן לממונה על עבודות השירות לצורך עריכת חוות דעת.

5. ביום 10.7.2022 נשמעו הטיעונים לעונש, ובתום הדיון ניתן על-ידי גזר הדין (גזר הדין המקורי). במסגרת גזר הדין עמדתי על מכלול הנסיבות וקבעתי כי סיומם של ההליכים בעונש שאינו מאסר בפועל אינו סביר בנסיבות העניין, נוכח העובדה שמעשיו של הנאשם יכלו לגרום למותו של המתלונן בשל דקירתו באיבר חיוני. עוד סברתי, כי גם אם היו בתיק קשיים ראייתיים ואירעו מחדלים בהתנהלות המאשימה כלפי הנאשם, ההסדר אינו מוצדק בראי שיקולי ענישה ובהם הרתעת היחיד והרבים. בסופו של יום, מצאתי לחרוג מהסדר הטיעון והטלתי על הנאשם 12 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו וענישה נלווית.

6. כאמור, הנאשם הגיש ערעור על גזר הדין, שנדון בעפ"ג 10472-09-22, וזאת מן הטעם העיקרי הנטען, כי סטיית מהסדר הטיעון מבלי שהתקיימו הטעמים המוצדקים לכך ותוך פגיעה באינטרס ההסתמכות של הנאשם וציפייתו כי ההסדר יקויים. עוד נטען ע"י ההגנה, כי לא "אוֹתֵתִי" לנאשם כי בכוונתי לסטות מן הסדר בשום שלב של ההליך, וכי גזר הדין נפל עליו כרעם ביום בהיר. תוך כדי שמיעת הערעור, התברר מפי ב"כ המדינה, כי עמדתו של נפגע העבירה לא נשמעה, ובכך קופחה זכותו המהותית מכוח סעיף 17 לחוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א-2001. למעשה, במסגרת הדיון בערעור, הסכימו ב"כ הצדדים על ביטול גזר הדין והחזרת התיק אלי לצורך גזירת הדין מחדש, שכן שני הצדדים סברו שיש לקיים את ההסדר על בסיס הטעמים שהוצגו. בפסק-דין מיום 27.10.2022, ביטל בית המשפט המחוזי הנכבד את גזר הדין, וזאת על בסיס הקביעה, כי קופחה זכותו של נפגע העבירה להשמיע דברו בפני תובע לעניין הסדר הטיעון. משכך, הוחזר הדיון אלי.

7. בדיון שהתקיים לפניי היום 20.11.2022 שמעתי את המתלון שמסר את דברו ואף נחקר נגדית ע"י ב"כ הנאשם. בהתאם לעמדת הצדדים כפי שהובעה בבית המשפט המחוזי, שניהם חזרו על הבקשה לכבד את הסדר הטיעון.

דיון והכרעה

8. למען היעילות על-מנת לא להלאות את בעלי הדין ואת הקורא, לא מצאתי לחזור על נימוקי המפורטים בגזר הדין המקורי.

9. מבחינת הנתונים הדרושים להכרעה האם יש לכבד את הסדר הטיעון יש לבחון את הערכים המוגנים שנפגעו, נסיבות ביצוע העבירות, מידת אשמו של הנאשם ומדיניות הענישה הנוהגת, וכן יש לקחת בחשבון את הנימוקים להסדר, ובסיום יש לקחת בחשבון את הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, דהיינו, נסיבותיו האישיות של הנאשם (לרבות הנסיבות שהביאו להסדר).

10. אשר לערכים המוגנים, כפי שכבר צוין בגזר הדין המקורי, בקלות רבה יכול היה הנאשם במעשיו לקפח חיי אדם, ולא בכדי, ביקשה המאשימה לייחס לו עבירה החורגת מתחום סמכותו העונשית של בית המשפט זה ומתאימה לבית המשפט המחוזי. מבחינה זו, הפגיעה בערך חיי האדם, שלמות גופו ונפשו היא ניכרת. גם מבחינת הקשר שבין שני התיקים וההסלמה, מהחזקת סכין, ועד לשימוש בה לצורך דקירה שגרמה לנכות של ממש למתלון, הרי שניתן לומר כי מדובר בנסיבות חמורות. נכון הוא, שביחס למדיניות הענישה הנוהגת, וכפי שהוצג בגזר דין המקורי, קיימת פסיקה לכאן ולכאן, ותוצאה של עבודות שירות אינה בלתי סבירה מבחינת ההתכנות העונשית. מכאן שההסדר עולה בקנה אחד עם מנעד הענישה הקיים, להבדיל מהשאלה האם ההסדר הוא ראוי.

11. אשר לנסיבותיו של הנאשם יש לקחת בחשבון לזכותו את התסקיר החיובי שהוגש בעניינו ואת סברת שירות המבחן, כי עונש של עבודות שירות בנסיבות המקרה הוא עונש ראוי, את העובדה שהנאשם נמצא כשיר לעבודות שירות, את גילו הצעיר של הנאשם והיעדר עברו הפלילי ואת מהלך חייו הנורמטיבי לרבות סיום לימודים בתיכון ושירותו הצבאי. כמובן שיש לתת משקל להודאתו ולחסכון בזמן השיפוטי, בוודאי נוכח דברי המאשימה כי דובר בתיק שלו נוהל, היה מצריך שמיעת עדים רבים.

12. עד כאן, נבחן ההסדר בהתאם לעקרונות "תיקון 113" והאמור בע"פ 921/17 **אבו זעילה נ' מ"י** (מיום 28.5.2017). אלא שיש לבחון את ההסדר ואת שאלת תקינותו, בראי הפסיקה הנוהגת וההלכה המחייבת, ובהקשר זה אני מפנה לע"פ 1958/98 **פלוני נ' מ"י** (מיום 25.12.2002) (**עניין פלוני**). בפסקה 18 לפסק דינה של כב' השופטת בייניש (פסק הדין ניתן פה אחד) צוין כך:

על כל אלה יש להוסיף כי שיקול משמעותי שעל בית-המשפט להביא בחשבון בטרם יכריע אם לקבל הסדר טיעון או לדחותו, הן ציפיותיו של הנאשם. נאשם אשר הודה על סמך הסדר טיעון ויתר על זכותו לניהול הליך, ויתר על הזכות לחקור את עדי התביעה, ואף ויתר על הסיכוי לזיכוי.

13. בנוסף, נקבע **בעניין פלוני**, כי בחינת הסדר הטיעון ובחינת שיקולי המאשימה היא למעשה של ביקורת מינהלית על שיקול דעתה. בהקשר זה צוין בפסקה 18:

אין ספק שעל-פי כל גישה, ידחה בית-המשפט הסדר טיעון המבוסס על שיקול בלתי ענייני, זר או פסול. אך באמות-מידה אלה אין די. על בית-המשפט לדחות הסדר טיעון אם נפל פגם משמעותי בשיקולי התביעה גם כאשר התביעה פעלה בתום-לב. כך למשל מסכימה המדינה, ועמדתה מקובלת עליי, כי אם לא נתנה התביעה משקל ראוי לשיקול רלוונטי מבין השיקולים הנמנים עם שיקולי הענישה המקובלים, ידחה בית-המשפט את הסדר הטיעון...

14. בסופו של יום, נקבע כך **בעניין פלוני** בפסקה 24:

בהיעדר פגם או פסול בהודיה שניתנה במסגרת הסדר טיעון ירשיע בית-המשפט את הנאשם על-פי הודיתו ויגזור את עונשו. בהתקיים איזון ראוי בין האינטרס הציבורי הפרטני והאינטרס הציבורי הרחב שהתביעה מייצגת, מצד אחד, לבין טובת ההנאה שניתנה לנאשם מצד אחר, יכבד בית-המשפט את הסדר הטיעון. בית-המשפט ישווה לנגד עיניו, בין היתר, את המגמה העקרונית לעידוד הסדרי טיעון. בנסיבות שבהן יראה לדחות את הסדר הטיעון, יגזור בית-המשפט עונש שהיה גוזר אילו היה בא לפניו הסדר טיעון שקול ומאוזן. מן הראוי הוא שגם לאחר דחיית הסדר הטיעון יתחשב בית-המשפט כשיקול לקולה בעובדה שהנאשם הודה בעקבות הסדר טיעון, כך שהעונש אשר יטיל לא יחרוג במידה קיצונית ובלתי פרופורציונית מהעונש שהצדדים הסכימו עליו.

15. לאחר ששבתי ושקלתי בדבר, ובמיוחד נוכח הנימוקים שהועלו בערעור ע"י שני הצדדים וכן לפניי במסגרת הדיון היום, סברתי בלב כבד, שיש לכבד את הסדר הטיעון, שכן אין טעם מבורר שבדין, ובוודאי שעל-פי **עניין פלוני** שצוטט לעיל, לסטות מן ההסדר. זאת ועוד, בחינה מחודשת של התנהלותי אכן מבססת את טענת הסניגור, כי היה עלי להבהיר כבר בשלב מוקדם את התלבטותי ואת הקושי שלי בקבלת ההסדר, ומשהדבר לא נעשה, לנאשם הייתה ציפייה סבירה כי ההסדר יכובד על ידי. על כך אני מצר.

16. לצד כל זאת, אני עדיין סבור כי תוצאה שאינה כוללת מאסר בפועל בגין מעשים נלוזים שכאלה, היא תוצאה שגויה מבחינת האינטרס הציבורי, שבמקרים כגון אלו צריך להיות מוטה לטובת הרתעת היחיד והרבים, בהיות חברתנו, למרבה הצער, חברה אלימה, שהאלימות הסתמית וחסרת הפשר הולכת ומסלימה בה משעה לשעה.

גזירת הדין

17. לפיכך, אני מחליט לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 9 חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות. עבודות השירות יבוצעו ב"דואר פסגת זאב" החל מיום 1.12.2022, מועד בו על הנאשם להתייצב אצל הממונה בבאר שבע עד לשעה 08:00 לתחילת ביצוע העונש. מתקופה זו יש לנכות את ימי מעצרו ע"פ חישוב שב"ס שיכריע;

א. 9 חודשי מאסר, שלא ירוצו אלא אם יעבור הנאשם כל עבירת אלימות מסוג פשע (למעט כלפי רכוש) בתוך 3 שנים מסיום עבודות השירות;

ב. 4 חודשי מאסר, שלא ירוצו אלא אם יעבור הנאשם כל עבירת אלימות מסוג עוון (למעט כלפי רכוש), לרבות איומים, בתוך 3 שנים מסיום עבודות השירות;

ג. קנס בסך 2,000 ₪, או 8 ימי מאסר תמורתו אם לא ישולם. הקנס ישולם ב-10 תשלומים החל מיום 1.1.2023 ובכל 1 לחודש רציף ועוקב. לא ישולם תשלום במועד יועמד הקנס לפירעון מיידי;

ד. פיצוי למתלונן ע"ת 2 בסך 4,000 ₪. הפיצוי ישולם בתשלום אחד עד ליום 1.1.2023;

ה. התחייבות בסך 5,000 ₪ שלא לעבור כל עבירת אלימות במשך שנתיים מהיום. הובהר לנאשם שמשמעות ההתחייבות היא, כי אם יעבור את העבירה בתוך התקופה שצוינה, בית המשפט שיגזור את הדין יהא חייב לחלט את ההתחייבות כקנס.

מובהר בזה, כי ככל שהרכיבים הכספיים בוצעו במסגרת גזר הדין שניתן ביום 10.7.2022, הרי שהרכיבים שהוטלו כעת אינם בגדר כפל פיצוי או קנס. על-כן, ככל שהוסדרו התשלומים מכוח גזר הדין הקודם, המזכירות לא תבצע חלק זה של גזר הדין (סעיפים קטנים ג' ו-ד') לעיל.

מורה על השמדת המוצגים.

יש לשלוח לשירות המבחן ולממונה על עבודות שירות.

זכות ערעור כחוק לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ"ו חשוון תשפ"ג, 20 נובמבר 2022, במעמד הצדדים.